

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE ZEMĚDĚLSKÁ
ÚSTAV VĚDECKOTECHNICKÝCH INFORMACÍ
PRO ZEMĚDĚLSTVÍ

VĚDECKÝ ČASOPIS

SBORNÍK ÚVTIZ

Genetika a šlechtění

Ročník 25 (LXII), Praha 1989

- Apłtauerová M.: Obnova fertility pylu v anglických odrůdách pšenice ozimé
Восстановление фертильности пыльцы в английских сортах озимой пшеницы
Pollen Fertility Restoration in English Winter Wheat Cultivars
Restoration der Pollenfertilität in englischen Winterweizensorten . . . 231
- Bartoš P., Stuchlíková E., Hanušová R.: Rozlišení odrůd pšenice podle jejich reakce ke rzím
Различия сортов пшеницы согласно их реакции к ржавчине
Discrimination of Wheat Cultivars after their Rust Reactions
Differenzierung von Weizensorten anhand ihrer Reaktion gegenüber Rostkrankheiten . . . 239
- Binarová P., Novotný F., Nedbálková B.: Selekcce *in vitro* na rezistenci k lyzinu + treoninu v embryogenních buněčných kulturách vojtěšky (*Medicago sativa* L.)
Селекция *in vitro* на устойчивость к лизину + треонину в эмбриогенных клеточных культурах люцерны (*Medicago sativa* L.)
In vitro Selection for Resistance to Lysine + Threonine in Embryogenic Cell Suspension Culture of Alfalfa (*Medicago sativa* L.)
Selektion *in vitro* auf Resistenz gegen Lysin + Threonin in embryogenen Luzernezellenkulturen (*Medicago sativa* L.) . . . 95
- Brindza J., Benčík R., Slaměna Z.: Testovanie domáceho a svetového sortimentu hrachu sateho v tvorbe nadzemných orgánov a koreňovej sústavy
Тестирование отечественного и зарубежного сортиментов гороха посевного на образование наземных органов и корневой системы
Testing of the Czechoslovak and World Assortment of Pea for Production of the Above-ground Organs and the Root System
Testung des in- und ausländischen Erbsensortiments in bezug auf die Bildung der oberirdischen Organe und des Wurzelsystems . . . 135
- Čagaš B.: Šlechtění kopravy luční na odolnost vůči rzi korunkaté (*Puccinia coronata* Corda var. *coronata*)
Селекция овсяницы луговой на устойчивость к корончатой ржавчине (*Puccinia coronata* Corda var. *coronata*)
Breeding Meadow Fescue for Resistance to Crown Rust (*Puccinia coronata* Corda var. *coronata*)
Wiesenschwingelzüchtung auf Kronenrostresistenz (*Puccinia coronata* Corda var. *coronata*) . . . 325
- Černý J., Šašek A., Sýkorová S., Kubánek J.: Irentifikace odrůd pšenice obecné souběžnou elektroforézou gliadinů a podjednotek gluteninů s vysokou molekulární hmotností
Идентификация сортов пшеницы обыкновенной с помощью параллельной электрофореза глиадинов и подединиц глютеенинов с высоким молекулярным весом
Identification of Wheat Varieties by Simultaneous Electrophoresis of Gliadins and High-Molecular-Weight Subunits of Glutenins
Identifizierung der Weizensorten durch die parallele Elektrophorese der Gliadine und der Gluteninsubeinheiten mit einem hohen Molekulargewicht . . . 125
- Dobiáš A.: Kombinačná schopnosť klonov lucerny pri zbere vo fenofáze butonizácie v skleníkovom teste
Комбинационная способность клонов люцерны при уборке в фазе бутонизации в парниковом тесте
Combining Ability of Lucerne Clones at Harvest in the Phenophase of Bud Formation in a Glasshouse Test
Kombinationseignung der Luzerneklone bei der Ernte in der Phenophase des Spriessens im Rahmen eines Treibhaustests . . . 145
- Dreiseitl A.: Odolnost československých odrůd ječmene jarního vůči padlí travnímu (*Erysiphe graminis* f. sp. *hordei*)
Устойчивость чехословацких сортов ячменя ярового к мучнистой росе (*Erysiphe graminis* f. sp. *hordei*)
The Resistance of Czechoslovak Spring Barley Varieties to Powdery Mildew (*Erysiphe graminis* f. sp. *hordei*)

Resistenz tschechoslowakischer Sommergerstensorten gegen Getreidemehltau (<i>Erysiphe graminis</i> f. sp. <i>hordei</i>)	57
Dusábková J., Nečásek J., Hroudá M.: Transformace řepky olejné T-DNA plazmidů rodu <i>Agrobacterium</i> Трансформация рапса масличного Т-ДНА плазмидов рода <i>Agrobacterium</i> Transformation of Oilseed Rape with T-DNA of <i>Agrobacterium</i> Plasmids Transformation des Ölrapses durch die T-DNA der Plasmide der Gattung <i>Agrobacterium</i>	1
Farago J., Seman I.: Vplyv rôznych rastových látok na morfogénézu repy <i>in vitro</i> Влияние разных ростовых веществ на морфогенез сахарной свеклы <i>in vitro</i> Effect of Different Growth Substances on Callus Induction and Morphogenesis of Sugar Beet <i>in vitro</i> Einfluß verschiedener Wuchsstoffe auf die Morphogenese der Zuckerrübe <i>in vitro</i>	215
Foltýn J.: Hospodářské vlastnosti dvoukláskových mutantů a hybridů pšenice ozimé (<i>Triticum aestivum</i> L.) Хозяйственные свойства двуколосковых мутантов и гибридов озимой пшеницы (<i>Triticum aestivum</i> L.) Economic Characteristics of Duospiculum Mutants and Hybrids of Winter Wheat (<i>Triticum aestivum</i> L.) Wirtschaftseigenschaften von Doppelährchen-Mutanten und -Hybriden des Winterweizens (<i>Triticum aestivum</i> L.)	47
Foltýn J.: Předání znaku dvojité klásky (typ duospiculum) jarním formám pšenice obecné (<i>Triticum aestivum</i> L.) Передача признака двойной колосок (тип дуоспикулум) яровым формам пшеницы (<i>Triticum aestivum</i> L.) Transfer of Duospiculum Trait to Winter Forms of Wheat (<i>Triticum aestivum</i> L.) Übergabe des Merkmals Doppelährchen (typ duospiculum) an Sommerweizensorten (<i>Triticum aestivum</i> L.)	117
Foltýn J., Škorpík M., Tábořská J.: Stavba stébla odrůd pšenice ve vztahu k donorům zakrslosti Norin 10 a Tom Thumb Структура стебля у сортов пшеницы по отношению к донорам карликовости Норин 10 и Том Тумб Stem Structure of Wheat Varieties in relation to the Dwarfness Donors Norin 10 and Tom Thumb Halmstruktur von Weizensorten mit Bezug auf die Zwergwuchsdonoren Norin 10 und Tom Thumb	287
Hofírek P.: Měření pevnosti lodyhy u hrachu Измерение твердости стебля у гороха Measurements of Stem Firmness in Pea Messungen der Stengelfestigkeit bei der Erbse	71
Chloupek O.: Variabilita koncentrace nitrátů v píce vojtěšky a jetele lučního Изменчивость концентрации нитратов в фураже люцерны и красного клевера Variability of Nitrate Concentration in Forage of Lucerne and Red Clover Variabilität der Konzentration von Nitraten im Luzerne- und Rotkleefutter	245
Chloupek O., Babinec J.: Vliv provenience osiva a syntetické generace na výnosy píce a semene u syntetických populací vojtěšky Влияние происхождения семян и синтетического поколения на урожаи семян и фуража у синтетических популяций люцерны The Influence of Seed Provenance and Synthetic Generation on Forage and Seed Yields in Synthetic Populations of Lucerne Einfluss der Saatgutherkunft und der synthetischen Generation auf Futter- und Samenerträge bei synthetischen Luzernepopulationen	331
Izakovič R.: Podmienky dočasného skladovania peľu kukurice Условия временного хранения пыльцы кукурузы	

Conditions for Temporary Storage of Maize Pollen Bedingungen der zeitweiligen Lagerung von Maispollen	155
Kábrt B.: Genetika typu vývoja hexaploidnej pšenice Генетика типа развития гексиплоидной пшеницы Genetics of the Development Type of Hexaploid Wheat Genetik des Entwicklungstyps hexaploiden Weizens	275
Košner J., Bartoš P.: Studium genetiky rezistence ke rzi pšeničné u odrůdy pšenice Rena při použití monosomické analýzy Изучение генетики устойчивости бурой ржавчины пшеницы у сорта Рена с помощью моносомного анализа Genetics Study of the Rena Variety Resistance to Leaf Rust of Wheat by means of Monosomic Analysis Studium der genetischen Veranlagung der Resistenz gegen den Braunrost des Weizens bei der Weizensorte Rena anhand der monosomatischen Analyse	111
Košner J., Foltýn J.: Chromozomální poměry pšenice obecné (<i>Triticum aestivum</i> L.) s větveným klasem Хромосомальные соотношения пшеницы мягкой (<i>Triticum aestivum</i> L.) с ветвящимся колосом Chromosomal Relations in the Common Wheat (<i>Triticum aestivum</i> L.) with Branched Spike Chromosomale Verhältnisse bei Weizen (<i>Triticum aestivum</i> L.) mit verzweigten Ähren	11
Křivský K., Borovec V.: Tvorba klon-liniového F ₁ hybridu zelí s využitím explantátových kultur Создание клон-линейного F ₁ -поколения гибрида капусты с использованием тканевых культур Formation of a Clone-Line F ₁ Hybrid of White Cabbage with the Use of Explant Cultures Bildung der Klon-Linienkrauthybride F ₁ unter Ausnutzung von Explantatkulturen	19
Lekeš J., Vaculová K., Hubík K.: Měření aktivity β -amylázy a inhibitorů chymotrypsinu v zrně krmných genotypů ječmene Измерение активности бета-амилазы и ингибиторов химотрипсина в зерне кормовых генотипов ячменя Measurements of Beta-Amylase and Chymotrypsin Inhibitors Activity in the Grain of Fodder Genotypes of Barley Messung der Aktivität der β -Amylase und Inhibitoren von Chymotrypsin im Korn der Futtergerstengenotypen	87
Marek V., Němec Z., Hýža V., Mogileva V. I., Jelínek L.: Poměr SDS-sedimentace/bílkoviny jako nepřímý ukazatel krmné hodnoty zrna pšenice a tritikale v raných generacích šlechtění Соотношение SDS-седиментация/белки в качестве косвенного показателя кормовой ценности зерна и тритикале в ранних поколениях селекции SDS-Sedimentation/Proteins Ratio as an Indirect Indicator of Feeding Value of Wheat and Triticale Grain in Early Generations of Breeding SDS-Sedimentation : Proteine-Verhältnis als indirektes Futterwertmerkmal für Weizen- und Triticalekorn in frühreifenden Zuchtungs generationen	269
Pešina K.: Dvě tetrasomické odrůdy rajčete Два тетрасомных сорта томатов Two Tetrasomic Cultivars of Tomato Zwei tetrasomische Tomatensorten	27
Pokorný R.: Výběr kmenů vojtěšky seté (<i>Medicago sativa</i> L.) se zvýšenou odolností vůči viru mozaiky vojtěšky Отбор штаммов люцерны посевной (<i>Medicago sativa</i> L.) с повышенной устойчивостью к вирусу мозаики люцерны Selection of the Strains of Lucerne (<i>Medicago sativa</i> L.) with Increased Resistance to Alfalfa Mosaic Virus Selektion von Luzernestämmen (<i>Medicago sativa</i> L.) mit erhöhter Resistenz gegen das Luzernemosaikvirus	65

- Ponert J., Mrštíková H.: Intenzita tvorby kalusu na květních poupatcích cukrovky (*Beta vulgaris*) v podmínkách axenické kultury *in vitro*
Интенсивность каллусообразования на цветочных бутонах сахарной свеклы (*Beta vulgaris*) в условиях аксенической культуры *in vitro*
Intensity of Callus-forming on Separated Flower-buds Cultivated *in vitro*
Intensität der Kallusbildung auf Zuckerrübenblütenknospen unter Bedingungen der axenischen Kultur *in vitro* 297
- Ponert J., Uhlík J.: Průkaz genetického polymorfismu v potomstvu vysokobílkovinných bezpluchých mutantů ječmene pomocí hodeinových spekter
Генетический полиморфизм в потомстве высокобелковых голозерновых мутантов ячменя установленный с помощью анализа гордеинов
Evidence for Genetic Polymorphisms in Progeny of High-protein Huskless Mutants of Barley Demonstrated by Hordei-Spectra
Nachweis des genetischen Polymorphismus in der Nachkommenschaft der spelzenlosen Hochprotein-Gerstenmutanten mit Hilfe von Hordeinspektren 191
- Prášil I., Rogalewicz V.: Přesnost hodnocení zimuvzdornosti pšenice provocační metodou v ptirozených podmínkách
Точность оценки морозоустойчивости пшеницы провоцирующим методом в природных условиях
Accuracy of Wheat Winterhardiness Evaluation by a Provocation Method in Natural Conditions
Genauigkeit der Bewertung der Kälteresistenz von Weizen mittels Provokationsmethode unter natürlichen Bedingungen 223
- Ryšavá B.: Genetická analýza a vzájomné vzťahy pri obsahu bielkovín a aminokyselin pri kukurici na zrno
Генетический анализ и взаимные отношения при содержании белков, аминокислот у кукурузы на зерно
Genetic Analysis and Correlation in the Content of Proteins and Amino Acids in Grain Maize
Genetische Analyse und gegenseitige Beziehungen des Eiweiß- und Aminosäuregehalts bei Körnermais 181
- Repková J.: Somatická embryogeneze rodu *Trifolium* a její praktické využití ve šlechtění
Соматический эмбриогенез рода *Trifolium* и его практическое использование в селекции
Direct Somatic Embryogenesis and Plant Regeneration from Cultured Embryo in the Genus *Trifolium*
Соматическая эмбриогенезе der Gattung *Trifolium* und ihre praktische Anwendung in der Züchtung 173
- Stuchlíková E., Bartoš P., Neuhäuslová Z.: Genetika rezistence ke rzi pšeničné [*Puccinia persistens* PLOW. var. *tritricina* (ERIKS) URBAN et MARKOVÁ] československých odrůd pšenice s translokací 1B/1R
Генетика устойчивости к бурой ржавчине [*Puccinia persistens* PLOW. var. *tritricina* (ERIKS) URBAN et MARKOVÁ] Чехословацких сортов пшеницы с транслокацией 1B/1R
Genetics of Resistance to Leaf Rust of Wheat [*Puccinia persistens* PLOW. var. *tritricina* (ERIKS) URBAN et MARKOVÁ] in Czechoslovak Varieties of Wheat with 1B/1R Translocation
Genetik der Resistenz gegen den Braunrost des Weizens [*Puccinia persistens* PLOW. var. *tritricina* (ERIKS) URBAN et MARKOVÁ] der tschechoslowakischen Weizensorten mit den Translokationen 1B/1R 309
- Šašek A., Kubánek J., Černý J., Hauser K., Krautová E.: Elektroforetická charakteristika gliadinů a podjednotek gluteninů s vysokou molekulovou hmotností perspektivních nových šlechtění pšenice obecné
Электрофоретическая характеристика глиадинов и субединиц глютеинов с высоким молекулярным весом у перспективных новых сортов пшеницы обыкновенной

Electrophoretic Characteristics of Gliadins and HMW Subunits of Glutensins of Perspective New Common Wheat Varieties Elektrophoretische Charakteristik der Gliadine und der Glutenin-Subeinheiten mit einem hohen Molekulargewicht neuer Weizensorten	263
Šimůrková J., Žák Š., Lomjanský S.: Selekcia otcovského komponenta cukrovej repy odrody Intera Селекция отцовского компонента сахарной свеклы сорта Интера Selection of a Paternal Component of the Sugar Beet Intera Variety Selektion der Vaterkomponente der Zuckerrübensorte Intera	317
Špunar J., Vaculová K., Zavadil M.: Genotypové rozdíly v hospodářsky důležitých znacích 2-řadého a 6-řadého ozimého ječmene Генотипические различия по хозяйственно-ценным признакам двухрядного и шестирядного озимого ячменя Genotype Differences in Economically Important Traits of Two- and Six-row Winter Barley Genotypische Unterschiede in dem wirtschaftlich wichtigen Merkmalen bei 2-zeiligen und 6-zeiligen Wintergersten	257
Rauscherová L., Hofbauer J.: Optimální podmínky pro dopěstování semen vojtěšky metodou <i>in vitro</i> Оптимальные условия для доращивания семян люцерны методом <i>in vitro</i> Optimum Conditions for <i>in vitro</i> Cultivation of Lucerne Seeds Optimale Bedingungen des Laborbaus von Luzernesamen Mittels <i>in vitro</i> -Methode	251
Vaculová K.: Biologická metoda hodnocení nutriční kvality zrna ječmene Биологический метод оценки питательной ценности зерна ячменя Biological Method of the Evaluation of Nutritive Quality in Barley Grain Biologische Bewertungsmethode der nutritiven Qualität von Gerstenkorn	105
Valkoun J., Kučerová D., Bartoš P.: Přenos nového genu odolnosti ke rzi travní z <i>Triticum monococcum</i> L. do hexaploidní pšenice, <i>T. aestivum</i> L. Пересадка нового гена устойчивости к линейной ржавчине из <i>Triticum monococcum</i> L. на гексаплоидную пшеницу, <i>T. aestivum</i> L. Transfer of a New Gene for Stem Rust Resistance from <i>Triticum monococcum</i> L. to Hexaploid Wheat, <i>T. aestivum</i> L. Übertragung des neuen Schwarzrostresistenzgens vom <i>Triticum monococcum</i> L. in den hexaploiden Weizen <i>T. aestivum</i> L.	209
Vožda J., Kubecová B.: Hodnocení kombinačních schopností genotypů kukuřice systémem dialelního křížení v makroprostředí Оценка комбинационных способностей кукурузы в системе диаллельного скрещивания в макросреде Evaluation of the Combining Ability of Maize Genotypes by the System of Diallel Crossing in Macro-Environment Bewertung der Kombinationseignung von Maisgenotypen anhand des Systems der Diallelkreuzung im Makromilieu	33
Žák Š., Žáková J., Lomjanský S.: Výkonnost tetraploidných inzucht-ných linií cukrovej repy Производительность тетраплоидных инцухтных линий сахарной свеклы The Performance of Tetraploid Inbred Lines of Sugar Beet Leistung der tetraploiden Zuckerrübeninzuchtlinien	165

PŘÍLOHA

Kadlec M.: Poznatky a praktické zkušenosti s umělou hybridizací sóje [<i>Glycine max.</i> (L.) MERR.] Научные сведения о практическом опыте искусственной гибридизации сои [<i>Glycine max</i> (L.) MERR.] Knowleges and Practical Experiences in Artificial Hybridization of Soybean [<i>Glycine max</i> (L.) MERR.] Erkenntnisse und praktische Erfahrungen mit der künstlichen Kreuzung der Sojabohne [<i>Glycine max</i> (L.) MERR.]	I/4
--	-----

Ondřej M., Vlasák J.: Současné cíle přenosu genů do kulturních dvoj- děložních rostlin a experimentální postup optimalizace diskové metody transformace bakteriemi <i>Agrobacterium</i> Настоящие цели переноса генов в культурные двудольные растения и экс- периментальный метод оптимизации дискового метода трансформации бакте- риями <i>Agrobacterium</i> Contemporary Targets of Gene Transfer in Cultural Dicotyledonous Plants and an Experimental Procedure for Optimization of the Disk Method of Transformation by the <i>Agrobacterium</i> Bacteria Genewärtige Ziele der Übertragung von Genen in zweikeimblättrigen Kul- turlpflanzen und Versuchsoptimierung der Diskmethode der Transformati- on durch die Bakterien <i>Agrobacterium</i>	I/1
Pešek J.: Odhady výběrových zisků a jejich využití ve šlechtění Оценка выборочных прибылей и их применение в селекции растений Selection Gain Estimations and their Utilization in Plant Breeding Schätzungen der Selektionsgewinne und ihre Nutzung bei der Pflanzen- züchtung	I/2
Rod J.: Rámcová metodika udržovacího šlechtění syntetických odrůd Общая методика поддерживающая селекцию синтетических сортов General Method of Maintenance Breeding of Synthetic Varieties in Fodder Plants Rahmenmethode der Erhaltungszüchtung synthetischer Sorten	I/3

INFORMACE

Prášil I., Zámečník J., Papazisis K., Hanišová A., Pecka R., Mogileva V. I., Pidra M., Lamí P.: Testování mrazuvzdor- nosti pšenice ozimé na vybraných pracovištích ČSR Аттестация морозоустойчивости пшеницы озимой в выбранных учрежде- ниях ЧСР Testing Winter Wheat for Frost Hardiness at Selected Places in the Czech Socialist Republic Testen der Frostresistenz der Winterweizensorten auf ausgewählten Ar- beitsstätten der ČSR	79
---	----

Z VĚDECKÉHO ŽIVOTA

Cagaš B.: Evropský program spolupráce — genové zdroje píce	154
Černý J., Šašek A.: Pracovní zasedání šlechtitelů v Gumpensteinu	134
Rod J.: Zasedání biometrické sekce Eucarpie	171

ŽIVOTNÍ JUBILEUM

Šedesátiny prof. ing. Antona Kováčka, DrSc.	123
---	-----

RECENZE

Kúdela V.: Šlechtění rostlin na odolnost k chorobám	104
---	-----